

Notatki: Testowanie hipotez

- I. • Hipoteza statystyczna (s.3) → populacja, parametry popul. próbą losowa
• Test statystyczny (s.3)

1 Hipoteza zerowa (H_0)	s.4	} testy I i II rodzaju
2 Hipoteza alternatywna (H_1)	s.4	
3. obszar krytyczny	s.4	
4. statystyka testowa	- (s.9)	

II. Testy istotności (procedura)

Procedura

1. Sformułowanie H_0 i H_{A1}
2. Wybór statystyki testowej Z_n
3. Wybór poziomu istotności α (test I rodzaju) : $P(\underbrace{\text{odracamy } H_0}_{\text{dl}} \mid \underbrace{H_0 \text{ jest prawdziwa}}_r) = \alpha$
4. Wyznaczenie obszaru krytycznego wartości Z_n
5. Decyzja. Z_n należy do obszaru krytycznego → H_1

A. Populacja normalna

A. <u>znana średnia</u>	<u>znana wariancja</u>
B. <u>nieznana średnia</u>	<u>nieznana wariancja</u>

A. (1) $H_0: m = m_0$ → średnia o populacji

$H_0: m = 170$

(1) a) $H_1: m \neq m_0$

b) $H_1: m > m_0$

c) $H_1: m < m_0$

$H_0: m \neq 170$

$H_0: m > 170$

$H_0: m < 170$

CTG

śred. z próbą N

$\bar{X} \sim N(m, \frac{\sigma^2}{n})$

Jeżeli H_0 prawdziwa

$\bar{X} \sim N(m_0, \frac{\sigma^2}{n})$

$U = \frac{\bar{X} - m_0}{\sigma/\sqrt{n}} \sim N(0,1)$
standard.

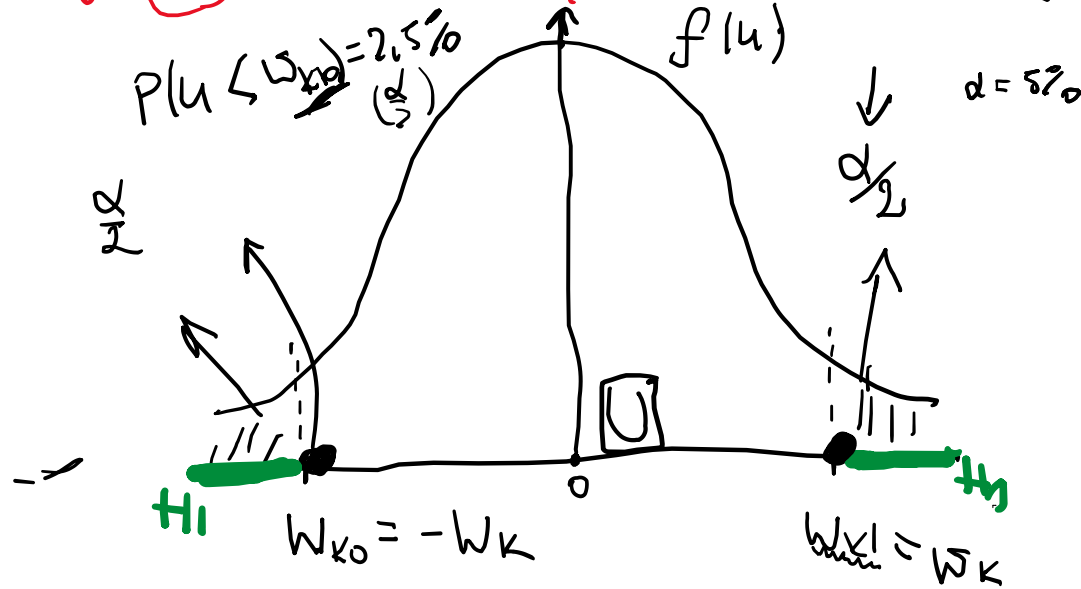
Test
zn

(2) $U = \frac{\bar{X} - m_0}{\sigma/\sqrt{n}} \sim N(0,1)$

poziom
i stat

(3) $\alpha = 0,05$ [0,01; 0,05; 0,1]

! (4) dla $H_1: m \neq m_0: W_K \in P(|U| > W_K) = \alpha$

$W_{K1} = U_{\alpha/2}$

$W_{K0} = U_{1-\alpha/2}$

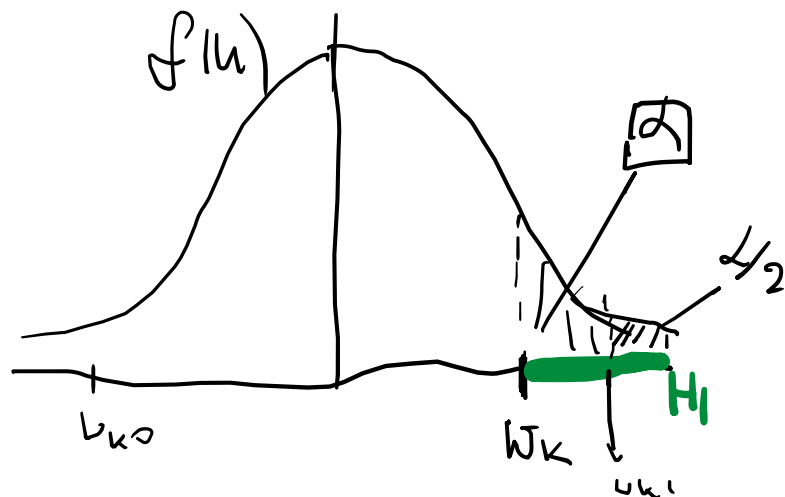
wartości krytyczne

$\pm \infty \quad P(U > \underline{W_{K1}}) = 2,5\% \quad (\frac{\alpha}{2})$

α!

$$m > 170$$

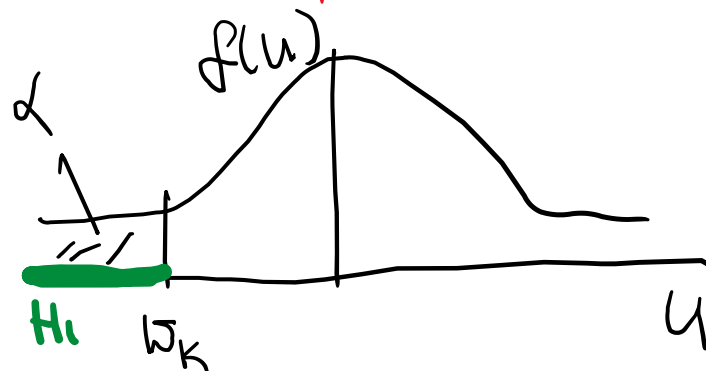
alla $H_1: m > m_0$

$$w_k \in P(U > w_k) = \alpha$$

$$w_k = U_{1-\alpha}$$

alla $H_1: m < m_0$

$$w_k \in P(U < w_k) = \alpha$$

$$w_k = U_\alpha = -U_{1-\alpha}$$

Przykład (Krysicki, str. 87)

• Populacja: $X \sim N(\mu, 4)$

[znana wariancja]

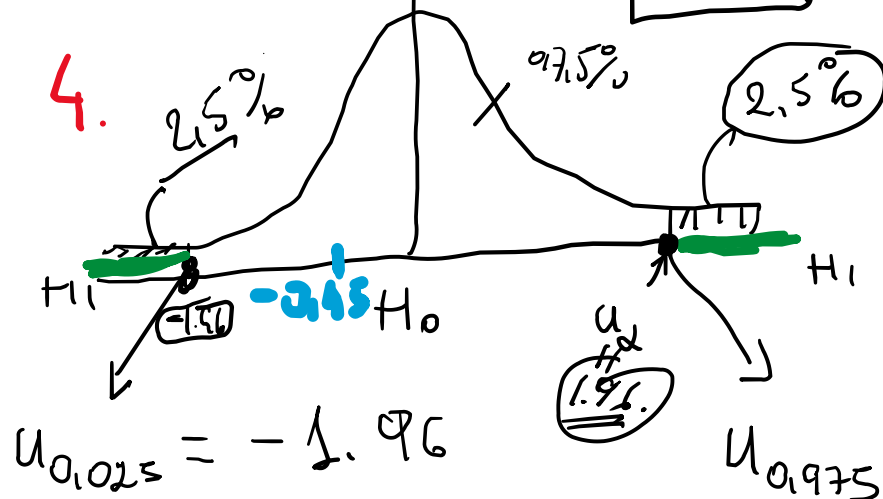
• Próba losowa: $n=9$, $\bar{x}=1.4$

✓ 1. $H_0: \mu = 2$, $H_1: \mu \neq 2$

[$\mu_0 = 2$]

✓ 2.
$$U = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\sigma} \sqrt{n} = \frac{1.4 - 2}{\sqrt{4}} \sqrt{9} = -0.45$$

✓ 3. $\alpha = 0.05$ $\varphi(U) \sim N(0,1)$ $\omega_k \in P(|U| < \omega_k) = 0.05$ (α)!

! $\omega_k = U_{1 - \frac{0.05}{2}} = U_{0.975}$
($1 - 0.025$)

$\omega_{\alpha/2} = U_{\frac{0.05}{2}} = U_{0.025}$

Decyzja: 1) $U = -0.45$ nie należy do obszaru krytycznego.
2) Brak podstaw do odrzucenia $H_0: \mu = 2$.

Przykład.

- Populacja: $x \sim N(m, 4)$
- Próba losowa: $n=9, \bar{x}=1.4$

✓ 1. $H_0: m=2, H_1: m > 2$ (test prawostronny)

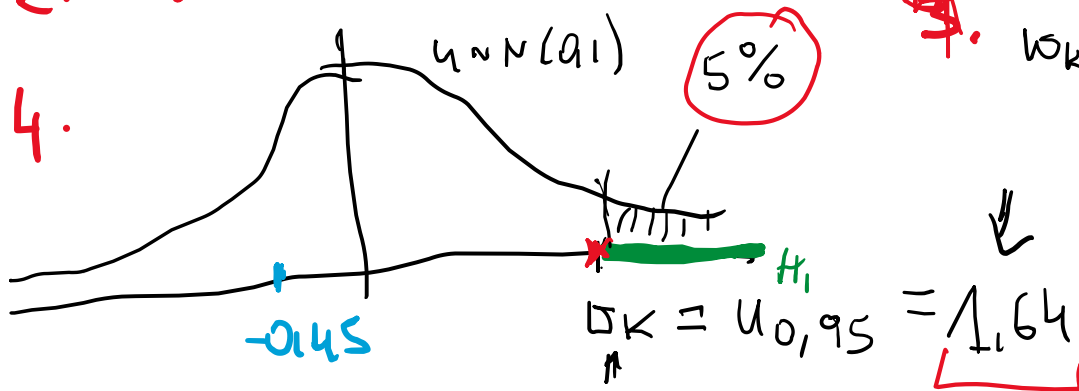
✓ 2. $u = -0.45$

3. $\alpha = 5\%$

4. $w_k \in P(\underline{u} > w_k) = \underline{0.05}$

$$w_k = U_{1-0.05} = U_{0.95}$$

prawostronny, $\alpha = 5\%$
 $w_k = 1.64$

5. $u = -0.45$ poza obszarem krytyczny!!
dlatego H_0

~~$u = 2.02 \rightarrow \text{nie} \in \text{OK} \rightarrow H_1$~~
 ~~$u = 1.5 \rightarrow \text{nie} \in \text{OK} \rightarrow H_0$~~

13.

$$1. H_0: m = m_0, \quad H_1: m \neq m_0$$
$$H_1: m > m_0$$
$$H_1: m < m_0$$

nie znamy σ^2
(variance w pop.)

patrz
notablii

2.* $t = \frac{\bar{x} - m}{s} \sqrt{n} \sim t_{n-1}$

inna statystyka tego

~~$U = \frac{\bar{x} - m}{\sigma} \sqrt{n} \sim N(0,1)$~~